

við Árna Gregersen

Byggjivinnan hevur einaferð aftur fingið fulla ferð á motorin

Stóra virksemini innan byggjivinnuna fer at ávirka prís og lønir

Tað er eyðsýnt, tá ið hugt verður eftir, hvussu ógvusligar broytingarnar eru í byggjivinnuni frá fyrst í 2013 og til í dag, at lønir og prísir verða ávirkað av eftirspurninginum í byggjivinnuni.

Bæði virksemini og eftirspurningurin eftir arbeiðsorku eru farin munandi upp, nú so nógv byggiarbeiði er farið í gongd. Byggjivinnan hevur eisini fylltar ordra-kalendarar nógvar mánaðir fram í tíðina.

– Tað sær spennandi út, tí fleiri stór arbeiðir eru á veg, sigur stjórin í Articon, Jón Sigurdsson.

Eftirspurningurin er vaksandi, staðfestir eisini Búskaparráðið í seinastu frágreiðingini. Í frágreiðingini verður spurt um tað kanska er ov nógv ferð á í byggjivinnuni, tí tað kann geva aðrar trupulleikar.

– Byggjivinnan hevur tað mest sveiggjandi virksemini í búskapinum og hevur tí stóra ávirkan á aðrar partar í búskapinum, skrivur Búskaparráðið.

Niðurtúrur

Byggjivinnan fekk ein ógvusligan baksláttur, tá ið botnurin fór undan búskapinum í 2008. Ikki bert privat bygging steðgaði, men almennu ilógurnar steðgaðu eisini.

Ofta verður nevnt, at tað ber til at føra ein ilógupolitikk á almenna økinum, sum so eisini forðar fyri, at sveiggini gerast so ógvusligt. Búskaparráðið sigur, at hetta kann gerast við at áseta meira neyvt, um ásett og planlagt verður, nær tey einstøku arbeiðini skulu setast í gongd.

Í árunum, vit høvdu figgjarkreppuna, var hetta ikki gjørt, men nú eru nógv almenn arbeiðir í gongd, samstundis sum privata vinnan ger stórar ilógur.

– Uppsjóvarfiskurin og alifiskurin hevur sett ómetaliga nógv í gongd, samstundis sum til dømis SEV hevur gjørt – og fer at gera nógvar ilógur, so fram eftir sær tað gott út, sigur Jón Sigurdsson.

Búskaparráðið skrivur, at byggifyritøkurnar í meðal hava arbeiði 11 mánaðir fram í tíðina, men ordarnir eru ikki vorðnir færri, síðan búskaparfrágreiðingin varð gjørd.

Arbeiðsorka

Føroyska byggjivinnan hevur brúk fyri nógvum hondum í lýtuni. Hetta elvir sjálvandi til lønartrýst, men tað ger eisini, at tað er torført at fáa fatur á væl útbúnum og royndum fólki. Lønarlagið fyri verkfrøðingar og leiðslufólk er munandi lægri í Fø-

oyum enn í okkara grannalondum.

– Vit hava eitt dømi um ein føroyskan verkfrøðing, sum arbeiðir í Danmark. Um hann skal arbeiða í Føroyum við tí sama, so fer hann 20.000 krónur niður í løn um mánaðin, um hann skal lønstøku arbeiðini skulu setast í gongd.

Í árunum, vit høvdu figgjarkreppuna, var hetta ikki gjørt, men nú eru nógv almenn arbeiðir í gongd, samstundis sum privata vinnan ger stórar ilógur.

– Uppsjóvarfiskurin og alifiskurin hevur sett ómetaliga nógv í gongd, samstundis sum til dømis SEV hevur gjørt – og fer at gera nógvar ilógur, so fram eftir sær tað gott út, sigur Jón Sigurdsson.

Búskaparráðið skrivur, at byggifyritøkurnar í meðal hava arbeiði 11 mánaðir fram í tíðina, men ordarnir eru ikki vorðnir færri, síðan búskaparfrágreiðingin varð gjørd.

1,4 milljard krónur

Føroyska byggjivinnan umsetir fyri á leið 1,4 milljard um árið. Í lýtuni er nógv ferð á og nógv stórarbeiðir eru í gongd. Marknagilsdepilin er í gongd og SEV hevur havt eina stóra útbygging við

myllum og battaristøð oman fyri Havnina.

Bakkafrøst er í gongd við eina stóra útbygging á Bakka á Glyvrum, og Pelagos í Fuglafirði er júst liðugt bygt.

BankNordik byggir nýtt høvuðssetur í Havn, og Bústaðir hava fleiri verkætlanir í gongd – millum annað 70 íbúðir í Klaksvík.

Í Runavík hevur kommunan bygt eina stóra høll afturat ítróttarhøllini við Løkin.

Í Havn eru fleiri størri arbeiðir í gongd. Til dømis verður arbeiðt við at gera úttara ringvegin og brúgvagnar har lidnar.

Og fyri framman er so eisini tunnilsætlanin millum Stremoy og Eysturoy og millum Streymoy og Sandoy.

Góðar vónir

Treystitalið er grundarlagið undir metingunum hjá Búskaparráðnum av støðuni í byggjivinnuni. Treystitalið ger figgjarmálaráðið hvørt hálvår og tað verður brúkt sum barometur fyri búskaparstøðuna í landinum.

– Vit halda eisini, at tað sær ljóst út í lýtuni. Vit hava hoyrt um fleiri ætlanir, sum eru á veg og sum vit trúgva uppá, so í lýtuni haldi eg tað sær hampuligt út, sigur Jón Sigurdsson.

Fá loyvir givin til útlendingar

Hóast útlendingar hava havt møguleika at arbeiða í Føroyum – eisini áðrenn broytingina 1. juli – so eru tað ikki nógvir útlendingar, sum eru komnir higar at arbeiða.

Í einum yvirliti frá Útlendingastovuni sæst, at bert 32 fólk søktu um arbeiðs- og upphaldsloyvi fyrra hálvår í ár. 59 loyvi vorðu longd.

Hetta yvirlit er tó uttan tey fólk, sum arbeiddu við oljuleitingini á føroyskum øki.

Har fingur 124 fólk loyvi. Hesi loyvini vóru knýtt at oljuleitingini, sum var í vár.

Síðani 1. juli er lógin broytt soleiðis, at tað er lættari og skjótari hjá fólki úr ES at sleppa til Føroyar at arbeiða.

